

Valtion talousarvio vuodelle 2021

Valikoituja huomioita
valtiovarainvaliokunnalle

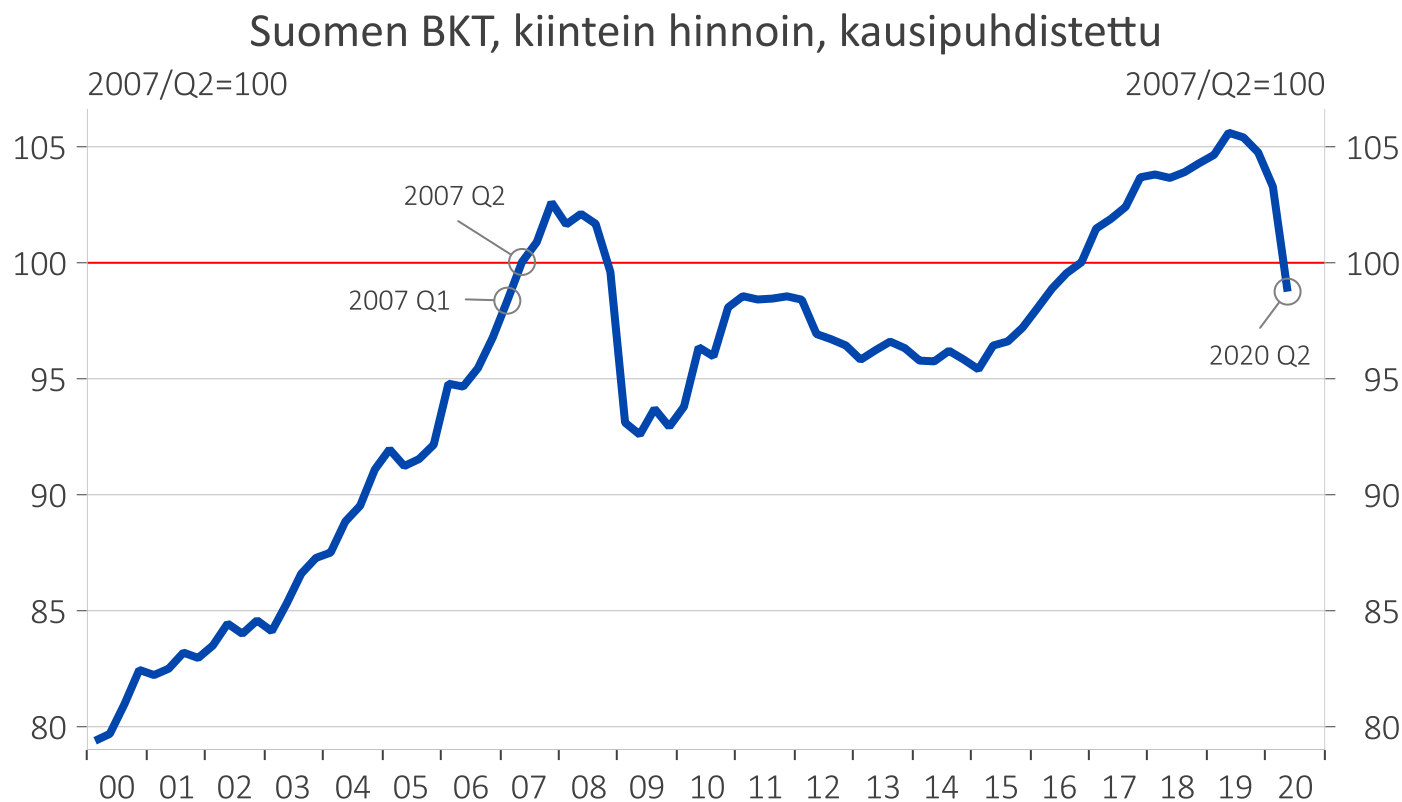
Pasi Sorjonen, pääekonomisti, Akava
13.10.2020

Keskeiset huomiot

- Suomen talous toipuu hitaasti – riskit painottuvat huonompien vaihtoehtojen suuntaan
- Koronaviruspandemian toinen aalto johtaa ennakoitua heikompaan talouden kehitykseen
- Työllisyyden trendi on paljon luultua heikompi – työllisyystoimilla on kiire

Suomi selvisi koronasta melko pienellä pudotuksella

Reaalinen BKT palasi 13 vuoden takaiselle tasolle

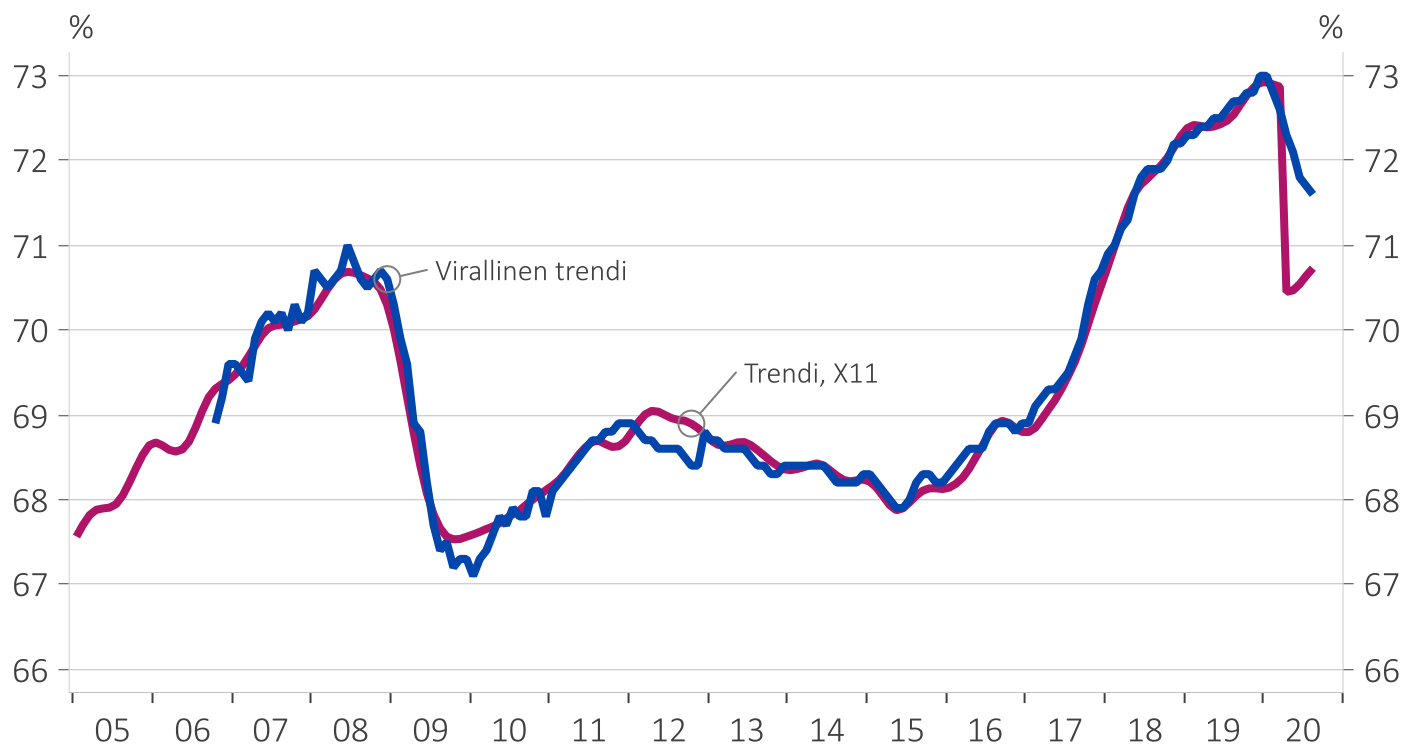

Lähde: Akava Works, Tilastokeskus ja Macrobond

Työllisyysaste on jo laskenut 70,5 prosenttiin

Virallinen työllisyysasteen trendi taipuu liian hitaasti

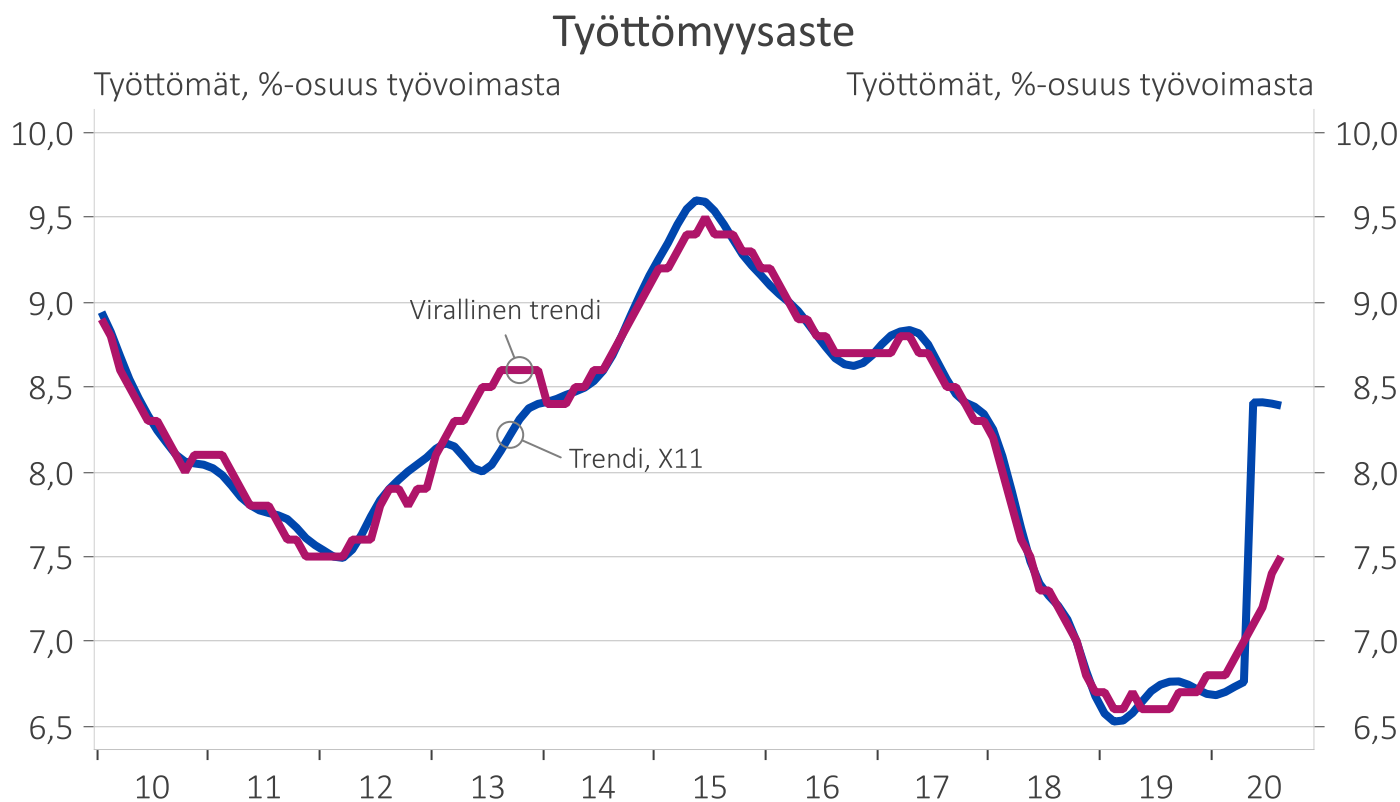
Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat

Lähde: Akava Works, Tilastokeskus ja Macrobond

Työttömyysasteen trendi ei pysy vauhdissa mukana

8% työttömyys on konsensus – siihen ei pääse, jos uskoo virallista trendiä

Lähde: Akava Works, Tilastokeskus ja Macrobond

Talouspoliittisten toimien arviointia

- Huonoa

- Työllisyyttä ja kasvun edellytyksiä vahvistavat panostukset jäävät puolitiehen
- Elvytys painottuu pääosin menojen lisäykseen ja veroelvytys puuttuu
- Talouskasvun kannalta välttämättömät TKI-panostukset jäävät pitkälti tekemättä
- Tulevaisuusinvestointien rahoitusta ei pidä suunnitella pelkästään eurooppalaisen elpymisvälineen varaan

- Hyvää

- Työllisyystavoitteen nostaminen
- Uusi työnhaun malli: aktiivinen ja tehokas työn hakeminen siten, että työttömien erilaiset tilanteet, koulutustaustat ja palveluiden tarve otetaan huomioon
- TE-keskusten resursseja lisätään (pitäisi kuitenkin lisätä TE-keskusten mahdollisuuksia hankkia yksilöllisiä palveluja)
- Veroasteikon inflaatiotarkistus
- Yritysten kannusteita tutkimus- ja kehittämistoimintaan lisätään määrääaikaisella tutkimusyhteistyön lisäverovähennyksellä

Mitä puuttuu?

- TyEL-maksujen korotus syö ostovoimaa vuonna 2021; se voitaisiin kompensoida tekemällä vastaavan suuruinen kevennys ansiotuloverotukseen
- Kotitalousvähennyksen laajentaminen takaisin ainakin niihin mittoihin, jossa se oli ennen taannoista leikkausta – olisi nopea tapa tukea palvelualojen työllisyyttä.
- Selkeät linjaukset, joilla TKI-investoinnit nostetaan neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta
- Resursseja tulevaisuusinvestointien rahoitukseen täytyy olla omasta takaa
- Keinot tehostaa jatkuvaa oppimista puuttuvat. Osaamissetelin käyttöönotto ja työnantajan kustantaman työntekijän kouluttautumisen verovapaus olisivat helppoja ja välittömästi käyttöönotettavia jatkuvan oppimisen työkaluja.

Kiitos!